

της τάξεως τῶν τραχυφυλλωδῶν (boraginaceæ) φέροντα ἄλλα τραχέα, ὅμοια δ' ἐντεῦθεν πρὸς τὴν γλῶσσαν τοῦ βοῦ (ιδ. ΜΣτεφανίδ. Ὁρολογ. Δημῶδη 1, 6). α) Τοῦ γένους τῆς ἀγχούσης (anchusa), συνών. *λυκόχορτα*, καὶ ἰδίᾳ ἀγχουσα ἡ Ἰταλική (anchusa Italica), συνών. *κυλλόγλωσσα*, ἀγχουσα ἡ φαρμακευτικὴ (anchusa officinalis), ἀγχουσα ἡ ποικίλη (anchusa variegata), ἀγχουσα τὸ ἀρβένιον (anchusa arvensis) καὶ ἀγχουσα κυματώδης (anchusa undulata) πολλαχ. β) Τοῦ γένους τοῦ ἐχίου, οἷον ἐχίον τὸ ἀρνόγλωσσον (echium plantagineum) καὶ ἐχίον τὸ κοινὸν (echium vulgare). γ) τοῦ γένους τοῦ καρδιαγωγοῦ (borago) καρδιαγωγὸν τὸ φαρμακευτικόν (borago officinalis) πολλαχ. Συνών. *ποράντζα*. [* *]

βοιδογλωσσάκι τό, Πελοπν. (Μάν.)
Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. βοιδόγλωσσα διὰ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -άκι.
Τὸ φυτὸν ἐχίον τὸ ἀβρὸν (echium elegans).

βοιδογλώσσι τό, Πελοπν. (Τρίκκ.)
Ἐκ τοῦ οὐσ. βοιδόγλωσσα.
Τὸ φυτὸν βοιδόγλωσσα 2, δ ἰδ.

βοιδογλωσσίδα ἡ, ἀμάρτ. βοιδογλωσσίδα Ἀμοργ.
Ἐκ τοῦ οὐσ. βοιδόγλωσσα καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ίδα κατ' ἐπίδρασιν τοῦ γλωσσίδα.
Χόρτον τι δηλητηριώδες.

βοιδογλωσσῖνα ἡ, ἀμάρτ. βοιδογλωσσῖνα Νάξ. (Βόθρ.)
Ἐκ τοῦ οὐσ. βοιδόγλωσσα καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ῖνα.
Βοιδόγλωσσα 2, δ ἰδ.

βοιδογύρισμα τό, Πελοπν. (Κίτ. Μεσσ.)
Ἐκ τῶν οὐσ. βόξδι καὶ γύρισμα.
1) Τὸ μῆκος τῆς βουστροφηδὸν χαρασσομένης σπορέας ἀγροῦ, ὅστις κατὰ τὴν σπορὰν χωρίζεται εἰς διάφορα τμήματα διαδοχικῶς σπειρόμενα, ἐφόσον προχωρεῖ ἡ ἀροτρίασις Πελοπν. (Μεσσ.) 2) Ἀγρὸς συνήθως ἀκαλλιέργητος περιφραγμένος, ὅπου βόσκουν βόες Πελοπν. (Κίτ.).

βοιδοδάμαλο τό, ἀμάρτ. βοιδοδδάμαλου Στερελλ. (Λεπεν.)
Ἐκ τῶν οὐσ. βόξδι καὶ δαμάλι.
Βοὺς εὐνούχισμένος, ἀλλὰ μὴ χρησιμοποιοῦμενος εἰς τὴν ἀροτρίασιν.

βοιδοδουλειά ἡ, Ἦπ.
Ἐκ τῶν οὐσ. βόξδι καὶ δουλειά.
Βαρεῖα καὶ καταθλιπτικὴ ἐργασία (ὅποια εἶναι ἡ ἐργασία τοῦ βοός).

βοιδοδουλεύω Ἦπ.
Ἐκ τοῦ οὐσ. βόξδι καὶ τοῦ ρ. δουλεύω. Διὰ τὴν ἐπιρρηματ. σημ. τοῦ πρώτου συνθετικοῦ πβ. καὶ βοιδοκοιμοῦμαι.

Ἐργάζομαι ὡς βοὺς, ἤτοι ἐπιμόνως καὶ ὑπερμέτρως.

βοιδοέμποδο τό, ἀμάρτ. βοιδοέμποδο Κύθηρ.
Ἐκ τῶν οὐσ. βόξδι καὶ ἔμποδο.
Ἰχνος ποδὸς βοός. Συνών. ἰδ. ἐν λ. βοιδοπάτημα.

ΛΕΞΙΚΟΝ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ

βοιδοζεύγαρο τό, Πελοπν. (Ἀρκαδ. Καλάβρυτ.)
κ.ά. βοιδοζεύγαρου Στερελλ. (Ἀράχ.) βοιδοζόβγαρο Κύθηρ. βοιδοζόβγαρου Στερελλ. (Αἰτωλ.)
Ἐκ τῶν οὐσ. βόξδι καὶ ζευγάρι.
Ζεύγος βοῶν.

βοιδοθέμι τό, ἀμάρτ. βοιδοθέμι Νάξ. (Ἀπύρανθ.)
Ἐκ τοῦ οὐσ. βόξδι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -θέμι.
Πλήθος βοῶν. Συνών. βοιδολάσι.

βοιδοκάλυβο τό, Εὐβ. (Κάρυστ.) κ.ά.
Ἐκ τῶν οὐσ. βόξδι καὶ καλύβι.
Στάβλος βοῶν. Συνών. ἀγελαδόστανη βοιδοκέλλι, βοιδολάσι, βοιδολέστεκο, βοιδόμαντρα, βοιδομάντρι, βοιδόσπιτο, βοιδόσταβλος, βοιδοκολεῖο.

βοιδοκαματιὰ ἡ, ἀμάρτ. βοιδοκαματιὰ Στερελλ. (Αἰτωλ.)
Ἐκ τῶν οὐσ. βόξδι καὶ *καματιὰ < κάματος.
1) Ἡ εἰς εἶδος ἀμοιβή γεωργοῦ διὰ τὴν ἐκμίσθωσιν παρ' ἄλλου τῶν ἀροτήρων βοῶν του. 2) Ἀγρὸς καλλιεργηθεὶς παρὰ ξένου γεωργοῦ ἐπὶ ἀμοιβῇ εἰς εἶδος γεωργικῶν προϊόντων.

βοιδοκάματο τό, Λεξ. Αἰν.
Ἐκ τῶν οὐσ. βόξδι καὶ κάματο < κάματος.
Ἡμερησία ἐργασία ζεύγους βοῶν.

βοιδοκέλλι τό, ἀμάρτ. βοιδοκέλλ' Μύκ. Τήν. βοιδοτεσέλλ' Μύκ.
Ἐκ τῶν οὐσ. βόξδι καὶ κέλλι.
1) Βοιδοκάλυβο, δ ἰδ., ἐνθ' ἄν. 2) Μεταφ. οἰκία ἀκάθαρτος καὶ ἀκατάστατος Μύκ.

βοιδοκέντρι τό, ἀμάρτ. βοιδοκέντρ' Στερελλ. (Δωρ.)
Ἐκ τῶν οὐσ. βόξδι καὶ κέντρι.
Βούκεντρον: Φρ. Εἶνι βοιδοκέντρ' (ᾧρα καθ' ἣν ὁ ἥλιος ἀπέχει τοῦ σημείου τῆς δύσεως ὅσον εἶναι τὸ μῆκος βουκέντρου). Πβ. βοιδόσκοινο.

βοιδοκέρατο τό, ἀμάρτ. βοιδοκέρατον Στερελλ. (Αἰτωλ.) κ.ά. βοιδοκέρατο Νάξ.
Ἐκ τῶν οὐσ. βόξδι καὶ κέρατο.
1) Κέρατον βοός ἐνθ' ἄν.: Ὁ τοῦ βοιδοκέρατου γὰρ τρυπῶς, ἰγὼ θὰ σὶ ξιτρυπώσου Αἰτωλ. 2) Εἶδος μελιτζάνας ἐπιμήκους καὶ κυρτῆς ὡς κέρατον βοός Νάξ.

βοιδοκεφάλας ὁ, ἀμάρτ. βοιδοκεφάλας Θήρ.
Ἐκ τῶν οὐσ. βόξδι καὶ κεφάλας.
Ὀνομα δαιμονίου, τὸ ὅποιον πιστεύεται ὡς στοιχεῖον ποταμοῦ. Θηλ. Βοιδοκεφάλα τοπων. Ἰκαρ.

βοιδοκεφαλή ἡ, ἐνιαχ. βοιδοκεφαλή Θήρ. (Οἶα).
Ἐκ τῶν οὐσ. βόξδι καὶ κεφαλή.
Κεφαλή βοός. Συνών. βοιδοκέφαλο.

βοιδοκέφαλο τό, Ἦπ. Πελοπν. (Ἀρκαδ. Καλάβρυτ.)
κ.ά. βοιδοκέφαλου Θεσσ. κ.ά. βοιδοκέφαλο Λεξ. Περίδ. Βυζ. Μπριγκ.
Ἐκ τῶν οὐσ. βόξδι καὶ κεφάλι.
Βοιδοκεφαλή, δ ἰδ.

βοιδοκέφαλος ἐπίθ. Πελοπν. (Καλάβρυτ.) κ.ά.
βοιδοκέφαλος Κρήτ. βοιδοκέφαλους Εὐβ. (Ἀκρ.) Θεσσ.

ΤΟΜ. Δ' — 3

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΑΝ

Μακεδ. Στερελλ. κ. ἄ. βοδοκέφαλος Πελοπν. (Μάν.) κ. ἄ. βουδοκέφαλος Νάξ. (Ἀπύρανθ. Γαλανᾶδ. Κινίδ. Τσικαλαρ.) Πόντ. (Οἶν. κ. ἄ.) βογδοκέφαλος Κεφαλλ. βουδοτοσέφαλος Θήρ. Νάξ.

Ἐκ τῶν οὐσ. βόξδι καὶ κεφαλή ἢ κεφάλι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ος.

1) Ὁ ἔχων μεγάλην κεφαλὴν ἐνθ' ἄν. 2) Ὁ ἔχων νοημοσύνην ἴσην μετὰ τὴν τοῦ βοός, ἡλίθιος, μωρός ἐνθ' ἄν.: Παροιμ. Βρῆκα πιθιρὰ σκύλλα μὴ νουρά, βρῆκα πιθιρὸ βουιδουκέφαλου, βρῆκ' ἀντράδιωφα κουντουήμινα (ἐπὶ τῶν δυσμενῶν αἰσθημάτων τῆς νύμφης πρὸς τοὺς οἰκείους τοῦ συζύγου) Μακεδ. Συνών. χοντροκέφαλος. Πβ. βόξδακας 2.

βοιδοκοίλης ἐπίθ. ἀμάρτ. βουιδουκοίλ'ς Στερελλ. (Ἀράχ.) βουδοκοίλης Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. βοιδοκοιλιά καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ης.

Ὁ ἔχων ἐξωγκωμένην κοιλίαν. Συνών. βοιδοκοιλιάς. Πβ. βοιδοκοιλιά 2.

βοιδοκοιλιά ἡ, Πελοπν. (Ἀρχαδ. Μεσσ.) βουιδουκ'λιά Εὐβ. (Ἀκρ. κ. ἄ.) Ἡπ. (Ζαγόρ. κ. ἄ.) βουιδουτσ'λιά Στερελλ. (Ἀράχ.) βουδοκοιλιά Νάξ. (Ἀπύρανθ.) βοδοκοιλιά Πελοπν. (Κίτ. Μάν.)

Ἐκ τῶν οὐσ. βόξδι καὶ κοιλιά.

1) Ἡ κοιλία τοῦ βοός Εὐβ. (Ἀκρ.) Νάξ. Ἀπύρανθ.) Πελοπν. (Ἀρχαδ.) 2) Μετῶν. ἄνθρωπος ἔχων τὴν γαστέρα ἐξωγκωμένην Πελοπν. (Ἀρχαδ.) Στερελλ. (Ἀράχ.) Πβ. βοιδοκοίλης. β) Ἄνθρωπος πολυφάγος Ἡπ. (Ζαγόρ. κ. ἄ.) Πελοπν. (Μεσσ.) 3) Τὸ κακῆς ποιότητος ὕψασμα Πελοπν. (Κίτ. Μάν.)

Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. Πελοπν. (Μεσσ.)

βοιδοκοιλιάς ἐπίθ. ἀμάρτ. βουιδουκ'λιάς Στερελλ. (Δεσφ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. βοιδοκοιλιά καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ης.

Βοιδοκοίλης, ὁ ἰδ.

βοιδοκοιμοῦμαι Ἡπ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βόξδι καὶ τοῦ ρ. κοιμοῦμαι. Διὰ τὴν ἐπιρρηματικὴν σημασίαν τοῦ πρώτου συνθετικοῦ πβ. καὶ βοιδοδοιεύω.

Κοιμῶμαι ὡς βοῦς, κοιμῶμαι βαθέως.

βοιδοκοπή ἡ, Δλουκοπ. Γεωργ. 93 βουιδουκουπή Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. βόξδι καὶ κοπή.

Ἀγέλη βοῶν. Συνών. ἀγελαδοκοπή.

βοιδοκοπριά ἡ, πολλαχ. βουιδουκοπριά Ἀνδρ. κ. ἄ. βουιδουκουπριά Εὐβ. (Ἀκρ.) βοδοβοπριά Πελοπν. (Κίτ. Μάν.)

Ἐκ τῶν οὐσ. βόξδι καὶ κοπριά. Τὸ βοδοκοπριά κατὰ τὰ εἰς -έα.

Κόπρος βοός. Συνών. ἰδ. ἐν λ. βοιδια I.

βοιδόκοπρο τό, Κύπρ.

Ἐκ τῶν οὐσ. βόξδι καὶ κόπρι.

Βοιδόκοπριά, ὁ ἰδ.

βοιδοκουλούρα ἡ, ἀμάρτ. βοδόκ'λορα Σκῦρ.

Ἐκ τῶν οὐσ. βόξδι καὶ κουλούρα.

Κουλούρα τὴν ὁποίαν τὴν πρώτην τοῦ ἔτους κρεμοῦν ἀπὸ τὰ κέρατα τοῦ βοός, ὅστις τὴν ἀποτινάσσει καὶ ἐκ τοῦ τρόπου τῆς πτώσεως αὐτῆς μαντεύουν διὰ τὴν ἐπιχειμένην ἐσοδείαν, π. χ. ἂν πέσῃ ἀπὸ τὴν καλὴν ὄψιν, θὰ γίνῃ πολὺ σιτάρι, ἂν πέσῃ ἀνάποδα, θὰ γίνῃ πολὺ κριθάρι κττ.

βοιδοκουτσούρα ἡ, Πελοπν. (Λακων.)

Ἐκ τῶν οὐσ. βόξδι καὶ κουτσούρα.

Ξηρὰ κόπρος βοός χρησιμοποιοιμένη ὡς καύσιμος ὕλη. Συνών. βοιδοκούτσουρο, βοιδόξυλο.

βοιδοκούτσουρο τό, Πελοπν. (Λακων.)

Ἐκ τῶν οὐσ. βόξδι καὶ κουτσούρι ἢ κούτσουρο. Βοιδοκουτσούρα, ὁ ἰδ.

βοιδοκράτης ὁ, Εὐβ. (Κουρ.) Μέγαρ. βουιδουκράτ'ς Εὐβ. (Ἀκρ. Ψαχν.) Ἡπ. Στερελλ. (Παρνασσ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. βόξδι καὶ *κράτης < κρατῶ.

Χόρτον μετὰ πυκνάς καὶ σκληράς ρίζας, εἰς τὰς ὁποίας προσκρούει τὸ ὕνιον τοῦ ἀρότρου καὶ δυσχεραίνεται ἡ ἄροσις. Συνών. βοιδοκράτι.

βοιδοκράτι τό, ἀμάρτ. βουιδουκράτ' Β.Εὐβ. Στερελλ. (Αἰτωλ. Δεσφ. κ. ἄ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. βοιδοκράτης.

1) Βοιδοκράτης, ὁ ἰδ., Β.Εὐβ. 2) Φυτόν τρωγόμενον εὐχαρίστως ὑπὸ τῶν ζώων Στερελλ. (Αἰτωλ. Δεσφ.) Συνών. βουκράτι.

βοιδοκρίθαρ τό, Λεξ. Βλαστ. 459.

Ἐκ τῶν οὐσ. βόξδι καὶ κριθάρι.

Κριθὴ ὠρισμένη ὡς τροφή βοῶν.

βοιδολάσι τό, Ζάκ. Πελοπν. (Βούρβουρ.) βουιδουλάς Στερελλ. (Ἀράχ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. βόξδι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -λάσι, περὶ ἧς ἰδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 2, 457 - 8.

1) Πλήθος βοῶν Ζάκ. Πελοπν. (Βούρβουρ.) Συνών. βοιδοθέμι. 2) Στάβλος βοῶν Στερελλ. (Ἀράχ.) Συνών. ἰδ. ἐν λ. βοιδοκάλυβο. 3) Μεταφ. οἰκογένεια κατωτάτης κοινωνικῆς τάξεως μὴ ἀπολαμβάνουσα ἐκτίμησιν Στερελλ. (Ἀράχ.)

βοιδολάτης ὁ, σύνθη. βουιδολάτης Κρήτ. βουιδουλάτ'ς πολλαχ. βορ. ἰδιωμ. βουδολάτης Πελοπν. (Λακων.) κ. ἄ. βουολάτης Κάρπ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βόξδι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -λάτης καθὼς καὶ εἰς τὸ ἀλογολάτης, γαιδουρολάτης κττ. Ὁ τύπ. βουδολάτης καὶ παρὰ Βλάχ.

1) Ὁ ἀροτριῶν διὰ βοῶν Κάρπ. Πελοπν. (Ἀρχαδ.) κ. ἄ. 2) Φύλαξ βοῶν, βουκόλος σύνθη.: Παροιμ. Ἄλλα μελετοῦν τὰ βούδια καὶ ἄλλα ὁ βουδολάτης (συνών. τῇ ἀρχ. «ἄλλαι μὲν βουλαὶ ἀνθρώπων, ἄλλα δὲ Θεὸς κελεύει». Ἡ παροιμ. ἐν παραλλαγαῖς πολλαχ.) Λακων. Συνών. ἰδ. ἐν λ. βοιδᾶς Α 1.

βοιδολειξιά ἡ, ἀμάρτ. βοιδολειξιά Πελοπν. (Μάν. Κίτ. κ. ἄ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. βόξδι καὶ λειξιά.

Βοιδαλειψέα, ὁ ἰδ.

βοιδολειχιά ἡ Πελοπν. (Μάν.)

Ἐκ τῶν οὐσ. βόξδι καὶ λειχιά.

Βοιδαλειψέα, ὁ ἰδ.

